

Z- SKOR KAO POKAZATELJ USPEŠNOSTI I STABILNOSTI POSLOVANJA PREDUZEĆA

Z-SCORE AS AN INDICATOR OF SUCCESS AND STABILITY OF COMPANY OPERATIONS

Milan Đuričić¹, Goran Babić²

Rezime

Tema je od izuzetnog značaja za poslovanje kako malih, srednjih i velikih preduzeća, tako i multinacionalnih korporacija. Svako preduzeće praktično svakodnevno vrši finansijsku analizu sa ciljem da utvrdi finansijske rezultate, proveriti ispravnost poslovanja i odredi eventualne korektivne mere ukoliko je to potrebno. Analiza finansijskih odnosa koristi se i za projektovanje i planiranje daljih aktivnosti. Sa pojavom i razvojem informaciono-komunikacionih tehnologija tržište postaje sve veće i turbulentnije. To je naravno zahtevalo i pojavu instrumenata za brzu i efikasno ocenu uspešnosti poslovanja preduzeća kako bi se na vreme donosile odluke i postavljali dalji ciljevi. Zadatak svakog menadžera je da u svakom trenutku zna finansijsku situaciju svog preduzeća i da proceni mogućnosti daljeg razvoja. Upravo iz tih razloga, profesor Edvard Altman, na bazi svog istraživanja, razvio je jedan alat, čijom primenom se vrlo brzo, ali što je još bitnije pouzdano, dolazi do informacija o finansijskoj situaciji preduzeća. Z-test omogućava i procenu i mogućnost da preduzeće bankrotira, ode pod stečaj ili verovatnoću da preduzeće bude likvidirano. Likvidacija preduzeća javlja se kao posledica neuspešnog menadžmenta, odnosno lošeg upravljanja finansijskim resursima. Baš zbog toga, neophodno je da svaki menadžer poznaje jedan ovakav metod ocene finansijske situacije preduzeća, kako bi menadžer bio uspešan, a preduzeće generisalo profit i zauzimalo sve veće tržišno učešće.

Obradi ove teme, pristupilo se na sledeći način. Pre svega, osvrt je dat na nastanak samog instrumenta Z-testa, zahvaljujući čuvenom profesoru Edvardu Altmanu i istraživanju koje je on obavio. Nakon toga, prikazana su 4 koraka za izračunavanje Z-skora i svakom od koraka posvećena je posebna pažnja. Ono što je bitno, izračunavanje Z-testa zasnovano je na utvrđenim multiplikatorima i izračunavanju određenih finansijskih odnosa (racio analiza), pa je i opravdano što je značajan deo ovog rada posvećen upravo tome. Na kraju, kroz primer 2 preduzeća (jednog uspešnog i jednog manje uspešnog) prikazana je metodologija i postupak izračunavanja Z-skora, kao i analiza dobijenih rezultata.

Ključne reči: stabilnost, kreditni bonitet, mogućnost bankrotstva, mogućnost likvidacije

¹ Fakultet za poslovno industrijski menadžment, Univerzitet Union, Beograd

² Fakultet za poslovno industrijski menadžment, Univerzitet Union, Beograd

Summary

The topic is of great importance for business to small, medium and large enterprises and multinational corporations. Each company practically daily basis financial analysis in order to determine the financial results, verify the correctness of the business and determine any corrective action if necessary. Analysis of financial ratio used for the design and planning of future activities. With the advent and development of the ICT market is growing and turbulent. It is of course required and the emergence of tools for fast and efficient evaluation of business performance in order to timely decisions and ask further goals. The task of any manager is to know at any time the financial situation of your company and to assess the possibilities of further development. For these reasons, Professor Edward Altman, based on his research, he developed a tool, whose application is very fast, but what is more reliable, comes to information about the financial situation of the company. Z - test allows the assessment of the possibility that a company goes bankrupt, goes into liquidation, or the likelihood that the company be liquidated. Liquidation of the company occurs as a result of failure management, and poor management of financial resources. Just because of this, it is essential that every manager knows such a method of assessing the financial situation of the company, in order to be a successful manager, and the company generated profit and occupied an increasing market share.

Edit this subject, they are now as follows. First of all, attention was given to the formation of the Z -test instrument, thanks to the famous Professor Edward Altman and research carried out by him. Thereafter, shown in four steps to calculate the Z - score and each step is devoted to the particular attention. What is important, the calculation of Z -test based on established multipliers and calculating certain financial ratio (ratio analysis), and is justified by a significant part of the paper is devoted to it. Finally , the example of two companies (one successful and one less successful) the methodology and procedure for calculating the Z -score, as well as analysis of the obtained results.

Keywords: financial stability, credit worthiness, the possibility of bankruptcy, the possibility of liquidation
